

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— április 3.

(Van izgalom, nincs izgalom.) A darabontizmus szörnyű ügyesnek bizonyul egy eddig boszorkányságnak tartott művelet eszközlésében, tud egy szájból hideget is fujni, meleget is. — Ha a választásoknak a törvényes időben való megtartásáról van szó, akkor az nem lehetséges a nép „izgatott hangulatára” való tekintetből, mikor pedig *Kristóffy* levitézlett belügyész népgyűléseket szervez a nemzeti mozgalom letörése végett, akkor visszavonja a gyülekezési jog megszorítására kibocsátott rendeleteit, tekintettel a nép nyugodt hangulatára. Ezek az urak annyira biztosak hamis kártyáik keverésében, hogy nyiltan bolonddá tartják és szemtől szembe kikacagják a nemzetet. Vagy talán Haynautól tetszett tanulni *Kristóffy* urnak, a mikor egy tollvonással kegyelmet hirdetett a nemzetnek? Mert Haynau is nagy kedveléssel végezte a hóhérmunkát, mikor azonban Bécs kifacsart citromként csapta el magától, akkor bosszúból megkegyelmezett egy sereg vértanuságra szánt magyarnak. Azért a londoni serfőzők mégis megtépték a Haynau szakállát. Ne féljen hasonló sorstól *Kristóffy*, néki nincs szakálla.

(*Bánffy és a trónörökös*) Ujabban sokat emlegetik a trónörökös nevét, mint a ki hátrányunkra igyekszik befolyjni a nemzeti

mozgalom sorsára. Rég megmondtuk, hogy a trónörökösnek nem áll érdekében, hogy a szép Magyarországot magától elidegenítse. Már azért sem, mert hitvese Ausztriában nem lesz császárnő, e hazában azonban királynő lesz, minden spanyol-etikett dacára. *Bánffy* báró is ugyanezt a nézetét fejezi ki egy újságíró előtt. Egy szóval hijába minden ijesztgetés, hijába még a német császárnak ellenségeink sorába való állítása is, a nemzeti küzdelemben nem fáradunk bele és lesz idő, a mikor ezért becsülni fog bennünket előbb a magyar király, utóbb a trónörökös is!

(*Nagy Győző*.) *Nagy Győző* brigád rost méltatlanul nyugdíjba kergették. Se baj. Tiszteletet érdemel most minden *Nagy Győző*, ha a nagy legyőzöttért, a nemzetért szenved. Lesz még nagy győző a magyar nemzetből és akkor megtorol minden rajta és szent ügyünkön esett méltatlanságot és meggyógyítja a harcában esett sebeket.

A „felekezeti” tulipán.

— Irta: *Gáspár Imre*. —

— április 3.

A most folyó nemzeti küzdelem sodrában előre tolakodó áramlat mind gyanús nekünk. Ligások, szabadszólók, nemzetköziek, paraszt, vagy ipar- és kereskedelmi-pártiak, ki öntudatosan, ki öntudatlanul, azt a célt szolgálják,

hogy a nemzeti küzdelem ércfalán rést üssenek és a nemzet egységének megbontásával Bécs és a bécsi érdekeket szolgáló haladópartiság munkáját könnyítsék. Ne tévesszenek meg a szép szólásmódok, ne az sem, hogy eme titkos bécsi előőrök a népjogokat emlegetik és szidniok szabad a darabontságot. Ez mind csak a maszlagos pirulák burkolására szolgáló cifra papiros, a lólábat elfedező kámzsa, a sátáni arcfintorokat eltakaró álarc; bolond, aki hisz nékiek! Egy ily egységbontó, kárhuzatos merénylet az antiszemizmusként és általában a felekezeti harcnak bármily alakban való felidézése.

Éppen azért elítélendőnek találjuk az „Alkotmány”-nak azt a beszédét, amelyel a tulipán-mozgalomnak zsidóellenes célt tulajdonít. Ez nem igaz, ez tapintatlan, ez oktalan szószátyárkodás. Ez ellen tenni kell valamit, csak hogy nem azt, amit a zsidóság cselekszik.

Ők ugyanis azt követelik a mozgalmat megindított mágnásasszonyoktól és más előkelőségektől (kikhez — mellesleg mondva — ma már a magyar társadalom osztálykülömbőség nélkül csatlakozott) hogy az említett hirlapi közlemény ellen tiltakozzanak. Gróf *Andrássy Gyula* meg is tette, de vajjon célszerű kívánság-e, hogy akármely hirlapi közlemény ellen ily fontos és

Egyszer . . .

Egyszer, fiam, majd elmegyünk,
 Egy messze kis faluba, hol
 A nagy hegy a felhőkbe tör
 S a nagy víz végtelenbe foly.
 Ott elmegyünk egy kicsi házhoz,
 Megbámuljuk rozzant falát
 És köszöntjük a kapufát is,
 Mert ott született az apád.

Kicsi világ az, én fiam —
 A nagy víz is csak kis patak;
 A nagy hegy apró domb, melyen
 Mályvavirágok nyílnak.
 Parányi fészkek az a ház is,
 Egy tyúk átlépi udvarát —
 De egyszer rég egész világ volt,
 Mert ott született az apád.

Egyszer, fiam, majd elmegyünk
 Egy kicsi kis faluba mi
 S kéz kezet fogva meg fogunk
 A kis ház előtt állani.
 S míg 5 jámboran veti ránk majd
 Két zöldsalus ablakszemét,
 Elmondjuk majd a te szülőhelyed,
 A pesti ház üdvözlését . . .

Pakots József.

Emberek.

I.

Vannak, kik vidám arccal járnak
 Szeretnek, vagy hiszik talán,
 Minduntalan felis kiáltnak
 „Ez az, ez az igazi lány!”

Csókolnak, vallnak és szeretnek,
 Van ideáljuk egy sereg
 S ha őket megcsalják, felednek:
 Ezek köznapi emberek.

II.

És van: ha találkoznak ketten
 Bámulnak némán, szótlánul,
 Érzik, hogy szívükben egy percben
 Egyszerre csendül meg a húr.

S úgy félnek: elrepül az álmuk,
 A szívök úgy ver, úgy remeg,
 S ha zord valóság csap le rájuk,
 Könnyük titokba hull, pereg:
 Ezek poéta-emberek.

Kuthi Sándor.

Hogy kell sétálni?

Hogy a sétálás magában véve egész kis tudomány, erre tanít meg bennünket a jó X. ur, a budapesti corso egyik leggyakorabbi vándora.

Nem találkozhatunk vele a nap minden órájában. Mert X. ur délután . . . al-

szik és tulajdonkép 7 órakor este kezd virágzni, ellentétben bizonyos kelyheiket épen este bezáró virágokkal.

Most aztán megtanulhatjuk tőle, mi az az érdekes séta.

Kell hozzá mindenestre előkelő külső, a minék megszerzésére gróf *Széchenyi „Hitel”* című könyvének szorgos tanulmányozása képesít. Hanem hát az ember nem a homlokára iratja fel a számláit!

X. ur tehát előkelő formában jelenik meg a korzón . . . és urnak hiszik.

Mindenkinek köszön. Először — ismeretlenül is — csak mintegy véletlenül. Másnap fölismerő, mintegy a tegnapi félreértésre emlékeztető mosolylyal. Harmadnap már egész bizalmasan, úgy, hogy a legelső alkalommal már kitűnően mulatsz vele.

Köszön vagy száz embernek egy este. Az ügyvédek igen keresett orvosnak hiszik, az orvosok ügyes prókátornak, a miniszteri fogalmazók képviselőjelöltnek, a ki nem sokára előadó s rá osztálytanácsos is lehet; volt ember, a ki a török konzulnak hitte.

Fődolog . . . látszani valaminek s erre elegendő tiz séta a korzón.

Látszani, de ennek is megvan a maga módja. Ezt — ismétlem — egy szó, például dícserekedés, föllentés nélkül kell kiérdemelni. Ha hazudsz, ha nagyzasz, rajta érnek, felültél. X. ur egyszerű megjelenésével, egy két kecses mozdulattal szerzi meg a látszat előnyeit.

A korzó pedig nem tudja, hogy a köszönés mozdulatában, a jól szabott öltönyök

tekintélyes szövetség, a minő a tulipánosoké, tüstént polémiát indítson? Pedig hogy ez a szövetség tekintélyt képvisel, kiténik abból a nagy riadalomból is, melyet Bécsben keltett. A „Neue Freie Presse“ című magyarfaló lap például vezércikkben mutatja ki megörökösödését a felett, hogy a tulipán nagyon megtalálna ártani az osztrák ipar és kereskedelem magyarországi garázdálkodásainak. Nagyon okos és hazafias kötelesség tehát a tulipánmozgalom támogatása, amely kötelesség alól nem szabad kibúvót keresni egyegy tapintatlan klerikális cikk felhasználásával. Az a tény, hogy a tulipánmozgalomból nem ennek megindítóit zárták ki a zsidóságot, hanem a zsidóság tüntet ellene nagy tartózkodásával, nagy hidegségével.

A budapesti pénzkörök hölgyei például gúnyos fölsembevesssel kísérik a mozgalom egyes mozzanatait, a német lapok versenyeznek a darabont lapok ellenséges magatartásával, csak azért, mert a mozgalom a születési arisztokrácia kezdeményezte. Az az arisztokrácia, a melyet máskor éppen ezek a lipótvárosi körök és szócsöveik a nemzeti és kulturális ügyekkel szemben tanusított rideg magatartással szoktak megvádolni. Ezúttal azonban kezdeményeztek egy nagyon ügyes és célszerű mozgalom, mért kell tehát másoknak, akik akár más társadalmi osztályhoz tartoznak, akár jó pénzért magok is arisztokratákká váltak, a kezdeményezést hidegen fogadni, sőt meggyanúsítani? A kezdeményezés nem kizárólagosságot, nem csukott, hanem nyitott ajtót jelent, amelynek küszöbét bárki átlépheti, a mely mindenki — és így a hazafias zsidóság előtti is tárva-nyitva áll. A zsidóság (amint a feljajdulásból értjük) nemcsak sérelemnek tekintti, ha a tulipán mozgalom antiszemitanak bélyegzik, hanem ez egyúttal fáj is nekik. Egy-két hirlapi polé-

redőiben, egy ember egész külsejében mennyi, de mennyi hazug fortély rejtezik! Valaki mindig lépve megy neki, mert a látszat minden, de minden!

Néha egy egy kedves nő megy lépve, a ki egy látszat-emberrel köt látszatházasságot.

X. . . urnak azért vannak, oh vannak malheurjei! Megezik rajta, hogy néha gyémánt ing gombjai, gyűrű, órája nélkül jelenik meg. Vagy történik vele valami emberi dolog; valami foglalás, vagy egyéb botrányféle . . . a miben aztán féltő, hogy ez vagy amaz ismerősünk tud róla, akkor aztán vége volna minden látszatnak.

X. ur itt is a legjobb rendszert választotta. Legelőször ő hozza szóba ama malheurjét kómikus színben adja elő, mint oly dolgot, ami — ime! tisztességes emberen is megeshetik; ügyesen rendezti témáját s annak csillogó oldalait illeszti előtérbe s oly ügyesen forgatja szeméid előtt, hogy szinte megvakulsz tőle.

Legközelebb a legmaróbb gunynyal festette le szerinte „tragikómus“ helyzetét, melyben jelenleg van; ő ugyanis rég kívánczik Badenbe; az orvosok is küldik s a pénzeszkéje is együtt van; s ime, egy ugyan nem kellemetlen dolog, csak valami örökség féle, — „hiszen tudjuk, mennyi huzavonával jár ez!“ teszi hozzá, — tartóztatja itt. S ő, s ő Budapesten kénytelen időzni . . . a holt idejében!

mia ezen a bajon nem igen segít, de van annak módja, hogy a tulipánmozgalomtól még akkor is elvették az antiszemita színezet, ha valahol ott lappangana, vagy némelyek (mint a klerikális „Alkotmány“) csakugyan antiszemita ligává akarnák átvedleszteni.

Most úgy áll a dolog, hogy a zsidóság támogatása nemzeti szempontból is szükséges a mozgalomra nézve, de még mindég nem nélkülözhetlen. Ellenben tessék a zsidóságnak oly tömegesen pártolni a mozgalom, mint a mily tömegesen látjuk őket egyéb mozgalmaknak többnyire az előtérben és ekkor eléri azt, hogy egyrészt megváltozik egy antiszemitanak tartott erős, nagy és általános mozgalom, másrészt elősegítik a nemzeti ellenállás egyik hatalmas megnyilatkozásának egységes és impozáns hatását. Ha ezt nem teszik, akkor sem lesz a tulipáni mozgalom antiszemitává, de ezen esetben megmarad azon, semmiféle hirlapi polémiával sem ellensúlyozható tény, hogy egy nagy nemzeti mozgalom a zsidóság nélkül, sőt a zsidóság rokonszenvének bírása nélkül folytatta nemes, nagy küzdelmét.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 3.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök ma Bécsbe utazott. Ezt mi már napokkal ezelőtt megirtuk s hogy lecsáfoltak, nem segített a dolgon, mert a miniszterelnök ma mégis megjelent a király előtt.

(Fejérváry lemondana.)

A kormányelnök mai bécsi utját a legkülönbözőbb kombinációk előzték meg. Irták azt, hogy előterjesztést tesz a választások ki, vagy ki nem írása iránt. A Kossuth Lajos utcában ma délben egyenesen az a hír járta, hogy a kormányelnök egészségi okokból lemond — és így tovább. Illetékes helyen a kombinációk egyikét sem erősítették meg, de nem is hihető, hogy Fejérváry távoznék — a mi nem muszáj neki.

Az ellenzéken a várakozás csöndje uralkodik. Apponyi Albert gróf ma reggel Eberhardra utazott s ott marad a hét végéig, mert a fővezérek tanácsa, majd a vezérbizottság csak pénteken vagy szombaton fog összeülni. A mi az ellenzéki pártok szózatát illeti, téves az a hír, hogy az megfogalmazva készen fekszik. Előbb bevárják a királyi intézkedést és — természetesen — azután következik a válasz.

(Justh Gyula Kossuthnál.)

Justh Gyula a képviselőház volt elnöke tegnap Budapestre érkezett, ma meglátogatta Kossuth Ferencet, holnap aztán megint elutazik, hogy Csanád megyében szilárdan tartsák az ellenállást.

(Uj igazságügyminiszter.)

A bécsi „Correspondens Wilhelm“ könyvatos jelenti, hogy Lányi igazságügyminiszter beadta lemondását, melyet a király elfogadott. A könyvatos értesülése szerint Öfelsége Geguss Gusztáv főügyészt nevezte ki igazságügyminiszterré.

(Szabolcsvármegye királyi biztosa.)

Ma érkezett Szabolcsvármegyéhez a belügyminiszter leirata, amelyben értesíti a vármegyét, hogy Nagy László, Szatmár megye főispánja Szabolcsvármegye királyi biztosává neveztetett ki.

(Fejérváry és Kristóffy a királynál.)

Bécsből jelentik: Fejérváry miniszterelnök és Kristóffy belügyér ma délben egy órakor érkeztek és a magyar palotába szálltak. Azonnal tanácskozásra ültek össze. A miniszterek d. u. két órakor jelentek meg a királynál. A kihallgatás lefolyásáról eddig hír nincsen. A „Pester Lloyd“ esti lapja azt jelenti, hogy Fejérváry bécsi utja még a beavatott köröket is meglepte.

(Sulyovszky bevonulása.)

Kaposvárról jelentik: Sulyovszky Dezső kir. biztos ma délben érkezett ide kíséretével. A pályaudvaron a 44 ik gyalogezred egy diszszázada adta a diszorséget. A kir. biztos megérkezése után, a diszszázad tisztelgését fogadta. A pályaudvarról három kocsin hajtattott a kir. biztos és kísérete a vármegye-házába, hol a tegnap berendezett főispáni lakosztályt elfoglalta. A pályaudvartól a megyeházáig terjedő útvonalon katonaság és csendőrség tartotta fent a rendet. Incidens nem történt.

(A rejtélyes meghívás.)

Báró Fejérváry Gézának a király által történt meghívása valószínűleg csak késő éjjel érkezhetett meg. — A dolog csakugyan meglepetésszerű. Délutánra ugyanis miniszteri tanács hivatott össze, a melynek célja lett volna, hogy határozatot hoz, a melyet Bécsbe vitt volna a miniszterelnök. Nem kevésbé érdekes, hogy Kristóffy bécsi utjáról ma délig még a belügyminiszteriumban sem igen tudtak. Egy órakor terjedt el annak hire, hogy Kristóffy Bécsbe utazott.

(A kihallgatás)

A miniszterek kihallgatása — bécsi távirat szerint d. u. 2—3 óráig tartott. Negyednégykor gróf Goluchowszki külügyér és báró Burián közöspénzügyminiszter a Burgba érkeztek, a hol aztán 5-ig tartó közöspénzügyminiszteri tanács volt. Kristóffy még a közös minisztertanács előtt távozott a Burgból. A két miniszter este 7-kor haza utazott Budapestre.

(Meglepő fordulat.)

„Wiener Allgemeine Zeitung“ mai esti lapja, ha burkolt formában is, azt a meglepő hírt közli, hogy a király okvetlen kiírja a választásokat a törvényes határidőig. Másfelől is beszélnek, hogy irányadó bécsi körökre rendkívül nagy hatást gyakorolt a Széll Kálmán beszámoló beszéde s a báró Bánffy Dezső ösmeretes nyílt levele.

Megsemmisített mandátum. A hatvan-utcai választás. Az igazoló-választmány ülése.

(Saját tudósítónktól.)

— április 3.

Az igazoló választmány ma délután tartott ülésén hosszas tárgyalás után megsemmisítették a hatvan utcai választást.

Ez a határozat általános feltűnést lesz hivatva felkelteni. Ismeretes, hogy a Márk Endre által beadott fellebezés adatainak megvizsgálásával az igazoló választmány Lőfkovits Arthur és Vecsey Imre főjegyzőt bízta meg. A vizsgálóbiztosok a vizsgálat eredményeiről ma számoltak be. — Miután megállapították, hogy nagymérvű szabálytalanságok történtek, — szótöbbséggel nem igazolták a mandátumokat és új választást rendeltek el.

Az érdekes ülésről a következő tudósítás számol be:

Az igazolóválasztmány ma délután a város háza kis tanácstermében ülést tartott. Az ülésen dr. Kenézy Gyula elnököt jelen voltak dr. Kocsár Gábor, Vecsey Zoltán, Sinka Sándor, K. Tóth Kálmán, Lőfkovits Arthur, Szentkirályi Tivadar és Vecsey Imre előadó.

Az ülés egyetlen tárgya a Hatvan-utcai választás ügyében megjelent vizsgálat eredményéről szóló jelentés.

Vecsey Imre előadó ismertette a lefolyt vizsgálat eredményét. Beigazolást nyert, hogy az elnök a legnagyobb pártatlansággal, igazságossággal vezette ugyan a választást, mindemellett a személyazonosság megállapításánál nem nagy szigorúsággal jártak el és ilyenformán súlyos hibákat követtek el. Így Ménes Mihály helyett, a ki még a múlt év tavaszán elhunyt, leszavaztattak egy jóval fiatalabb, hasonló nevű embert; Matkó Mihály helyett, akinek felesége azt vallotta, hogy férje 3 év óta, miután mindkét lábát elvágta a vonat, a házból ki sem mozdult, egy a névjegyzékben nem is szereplő Matkó János szavazott le; Bernfeld Sámuel helyett Bernstein Simon szavazott le. A vizsgálat továbbá azt is megállapította, hogy a választói névjegyzék nem volt megbízható.

Vecsey Imre előadó arra nézve, hogy igazolják-e a mandátumokat, vagy nem, javaslatot nem tett.

Kocsár Gábor dr. szólalt fel először. Azzal az elhatározással jött — ugymond — a gyűlésre, hogy, mint a többi mandátumokat, ezeket is igazolni fogja. De az előadó által előterjesztett vizsgálati adatokból azt látja, hogy olyan súlyos hibák merültek fel a választásnál, melynél fogva kénytelen elhatározását megváltoztatni. A választás megsemmisítését javasolja, Lőfkovits Arthur az egyik vizsgálóbiztos az emberi érzésre apelál és kéri a mandátumok igazolását, miután szerinte a felmerült esetek kicsinyes dolgok. Szentkirályi Tivadar hasonlóképp az igazolás mellett szól fel.

Simonffy Imre az elhangzott és bebizonyított esetek alapján nem járul ahoz, hogy a mandátumokat igazolják.

Elnök ezután a vitát berekesztette és szavazásra bocsátotta a kérdést.

Az igazolás mellett hárman szavaztak: Lőfkovits Arthur, Szentkirályi Tivadar és K. Tóth Kálmán. Ellene, vagyis a választás megsemmisítése mellett négyen: dr. Kocsár Gábor, Simonffy Imre, Vecsey Zoltán és Sinka Sándor.

Dr. Kenézy Gyula elnök, erre határozatilag kimondta, hogy az igazoló választmány a Hatvan-utcai városatyai választás eredményét szótöbbséggel megsemmisíti és új választást rendel el.

Azok, kiknek mandátumát az igazoló választmány nem verifikálta, a következők: Balogh Ferenc, Kovács Lajos, ifj. Mike Ferenc, Polgári József, Sarkadi Ferenc, Simon István, Szathmáry Ferenc és Szilágyi Bálint.

Irodalom és Művészet.

Gáspár Imre új kötete. A „Jegyzetek” című kötet aláírási ivateit már napokkal ezelőtt szétküldötték. Tisztelettel ajánljuk a nagyérdemű közönség, egyben azon érdeklődők pártfogásába is, a kik aláírási ivateit nem kaptak volna. A kötet, a mint már jelentettük, akkor fog megjelenni, amidőn a megjelenéshez kellő költségek fedezését biztosító aláírások együtt lesznek. A „Debreceni Újság” díszes kiállításában megjelenő, hét ivre terjedő kötet ára 2 kor. lesz; díszkiadás 3 kor.. Gyűjtőknek tiz aláírás után egy egy tiszteletpéldánnyal szolgál a szerző. Az aláírási ivatek Csáthy Ferenc könyvkereskedésébe küldendők. Aláírások eszközölhetők az Egyháztér 2 sz. alatt levő tőzsdében, ugyszintén a Schwarcz nővéreknek a „Biká” val szemben levő tőzsdéjében. — Gyűjtőivek a „Szabadság” szerkesztőségében vehetők át d. u. 2—4 óra közt.

Csiklandós történet.

Amor hálójában.

Gyönyörnek sok.

(Saját tudósítónktól.)

— április 3.

Szól a krónika egy felette érdekes, részleteiben szörnyen diazkrét, igen csiklandós, végeredményében pedig ravasz és kényes históriáról, melynek szereplői két kalandra vadászó, gyönyörökre vágyó katonatiszt és egy nem csupán az uniformisért rajongó csinos, fess, kívánatos, a követelményeknek tulságosan megfelelő nőcske, a szabad szerelem himes mezejének egy bujaságban pompázó, csábító virága, akit természetes előnyei az iránta lángoló szenvedélyre gyúdiat: katonatisztek körébe vezéreltek, kik a vele kötött szoros barátságot kétségtelenül sokáig meg fogják emlegetni.

Történt az eset hetekkel ezelőtt. Egy csöndes, langyos este X. főhadnagy és Y. hadnagy, — akik igen jó barátok — a vasuti állomás környékén cirkálás közben megismerkedtek egy feltűnő viselkedésű német nővel, akinek — minthogy nem volt ellene kifogása — lovagjául szegődtek. Majd pedig bekisérve őt a városba rövid eszmecsere után a lovagiasság szabályai szerint meginvitáltak közös lakásukra, biztosítva arról, hogy ott igen, igen kellemesen fogja érezni magát.

A hölgynek ez iránt nem is volt, de nem is lehetett semmi kétsége és ellenkezés nélkül elfogadta az ajánlatot. Nemes egyszerűséggel beköltözött hozzájuk és pedig nem is rövid időre.

Madame Jarancie Gestl Eugénia ilyen néven szerepelt önagsága, rendkívül bájos, szeretetremlő portéka és emelett kellemes moderu, művelt, szellemes hölgy vala, a ki hamarosan szorosabb, tartós barátságot kötött a katonatisztekkel, akik annyira megkedvelték, hogy teljes négy hétig ott tartották maguknál. Utébb már egészen megbíztak benne, nem volt titkuk előtte. Gondjaira bízták a lakást, holmijukat, szóval olyan házvezetői állást töltött be náluk a nő, aki mesterien értett a helyzet kiaknázásához s igyekezett minden elképzelhető raffineriával a barátságot minél tartósabbá kovácsolni.

Dehát hiába, végre is mindennek van kezdete is, meg vége is. El kellett érkezni az időnek, a mikor Jarancie Gestl Eugénia távozni volt kénytelen a puha, meleg fészekből. A lovagjai utoljára mégis ráuntak és közös megállapodással kiadták az utját.

Többszöri halasztgatás után tegnapi volt kitűzve távozásának ideje. El is utazott az éjjel 11 órai vonattal Budapest felé. A katonatisztekől még délelőtt elbucszott, a lakásról azonban csak estefelé távozott. A tisztok délután nem tartózkodtak otthon, csak késő este tértek haza, amikor megelégedetten konstatálták, hogy madame Jarancie Gestl Eugénia elvonult. Ugyanekkor azonban meglepetve látták, hogy a szobában levő szekrény felvan törve és a néhány nap előtt ott elhelyezett 1500 korona eltűnt. Kedvelt barátinjuk az utolsó napon felhasználva távollétüket, meglopta őket.

Természetesen rögtön jelentést tettek az esetről a rendőrségnél, ahol Mile Pál fogalmazó vette fel panaszukat, aki haladéktalanul intézkedett madame Jarancie elfogtatása iránt.

A ravasz nőszemély a két katonatiszt előtt hol nyelvmesternőnek, hol pedig zongoratanárnőnek adta ki magát. Elutazása előtt: Berlin, Bécs, Budapest vagy Szabadkára készült. A rendőrség mind a négy városba sürgönyözött letartóztatása iránt.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

(Ha férfi volnék . . .)

— április 3.

Zugjon az Élet! Vad ökölcsepások
Törjenek sort a népek erdején,
El nem rejtőzöm, hanem szembe szállok:
Ifju erőmmel megbirkózom én,
Akármint ront rám a föld kerekén!

Szegénység ha jó? — Játszva elbirom!
Alázkodó könyvekbe nem borít:
Emelt fővel hordom! Vagy megvivom
A fukar Élet elzárt kapuit
S kincsekre váltom koldus-rongyait!

Szenvedés ha jó? Viharok után
Még kékebb lesz az ég fejünk felett
S száz bimbó pattan egy letört nyomán!
A lelkemet, a költészetemet
A bü is így termékenyíti meg!

Rosszakarat jó? Bujkáló szava
Hiába támad orvul ellenem:
Szennyfoltot rajtam nem ejthet soha!
Kitárva nyíltan egész életem,
Egy gondolatom se rejtegetem!

S ha jó a halál? — Mit nekem halál?!
Szembekacagom rémes árnyait:
Lelkem nem görnyed igája alá!
Nem csupán, mert a hit is így tanít
Én magam érzem örök szárnyait!

Csak jöjj is Élet! Nem szököm meg gyáván
Diadalmasan győzni fogok én
A balsorson, a vak éjjek homályán,
Ifju erőmmel, hisz enyém, enyém
Minden napsugár a föld kerekén!

— Így dalolnék, hogyha férfi volnék
S nem ilyen gyöngye, félős szívű asszony!
Aki, ha megzendül felettem az ég,
Hogy harsogása fülemben ne hasson,
A két karomba rejtem el az arcom . . .

Jörgné Draskóczy Ilma.

A diákkongresszus felé.

(Egy lépéssel közelebb)

— április 3.

A főiskolai tanári kar az ifjuság első kérelmére megtagadta az engedélyt a diákkongresszus és az azzal kapcsolatos Kossuth-serleg ünnepély megtartására. Nagy meglepetés volt ez az egész ország ifjúságára nézve s mint annak idején megírtuk, az egyetemek és vidéki főiskolák ifjúsági elnökei meg is jelentek városunkban és egyetemes előértekezletükön elhatározták, hogy mindenképen megtartják a kongresszust, melynek előkészítését a debreceni ifjúság kötelességévé tették. Az előkészítő bizottság az elutasító válasz dacára még egyszer kérvénnyel járult a tanári karhoz, melyben kéri, hogy a tanári kar ez elháríthatatlan kötelességének teljesítéséhez járuljon hozzá erkölcsi támogatásával s határozatáról f. hó 9-ig a bizottságot értesíteni sziveskedjék.

Kérelemmel kereste meg az ifjuság a presbiteriumot is, mely f. hó 2-án tartott gyűlésén egészen másként fogta fel a dolgot, mint ahogy arról a tanári kar vélekedik s a gazdasági bizottság előadására az ifjuság kérelmét teljesen magáévá tette olyan módon, hogy a Kossuth-serlegünnepély költségeinek fedezésére 100 koronát egyhangúlag megszavazott.

Minő ellentétesek lehetnek a felfogások valamely dologról! Mig a presbiteri gyűlés, melynek tagja az akadémiai igazgató is — azért támogatja ugy erkölcsileg, mint anyagiilag az ifjuság törekvését, mert annak a hazafias érzés ápolása, a mult nagyjainak s azok között a legnagyobbak: Kossuth Lajosnak a kultusza nemcsak magasztos, de kötelességszerű hivatása, addig a tanári kar erre nem adja meg az engedélyt, mert az ünnepélyességekben a politikai viszonyokba ütköző tényt lát.

Ugyancsak teljes lelkesedéssel járult hozzá a presbiteri gyűlés a jogász ifjúságnak az első jogtanár lakó házáat emlék táblával megjelölő ünnepélyének megtartásához is, s arra az egyház képviselőjéül Somogyi Pál főjegyzőt ki is küldte.

Ezek után most csak azt várjuk, hogy milyen körülmények között s tekintettel a politikai viszonyok éppen a kormány részéről hangoztatott nyugodtságára is, megmarad-e a tanári kar most már következtlenül első határozata mellett, vagy megadja az ifjúságnak az engedélyt a diákkongresszus megtartására és nem szorítja ki a tanuló ifjúságot a kollegium falai közül?

— **Bőjti istentisztelet.** Az ág. ev. templomban szerdán d. u. 3 órákor bőjti istentisztelet lesz.

— **Alispánválasztás.** A vármegyénél jelenleg *Weszprémy Zoltán* főjegyző látja el az alispáni teendőket *Rásó Gyula* lemondása óta. Nemrégiben konkrét formában felmerült az a terv, hogy a főispáni jogkört gyakorló királyi biztos hívjon össze rendes közgyűlést, amelyen ejtsék meg az alispánválasztást. Ugy értesülünk, hogy a terv kivételre kerül, amennyiben *Naszády Iván* kir. biztos májusban rendes közgyűlést hív össze, amelynek legfontosabb tárgya az alispáni állás betöltése lesz.

— **A kollegium husvétja.** A kollegium husvétii szünideje a diákok nem kis örömeire most hosszabb lesz, mint rendesen, mert a vásári vakáció is bele esik s így f. hó 7-től egészen 25-ig szünetelnek a kollegiumban az előadások. — A theologus ifjúság életében érdekes mozzanat minden nagy

ünnep előtt az elekció, az ünnepi követ ki küldés, amikor kiki érdemszerinti sorrendben választja meg, hogy hova megy legációba. A választás, mely electiós versek felolvasásával s néhány járatlanabbnak beugratásával érdekesen szokott lefolyni, f. hó 6-án lesz.

— A megye igazoló választmánya.

Naszády Iván királyi biztos — mint értesülünk — a megye igazoló választmányának elnökévé *Rásó Gyula* ny. alispánt nevezte ki, aki a megbízatást elfogadta. Az ugyancsak kinevezett három tag egyike a kinevezést visszautasította.

— **Felolvasó est.** Csütörtökön délután 5 órákor tartatik meg a róm. kath. főgymnásium dísztermében azon nagy hírnévre vergődött felolvasó esték utolsója, mely felolvasó esték ugy irodalmi mint művészi szempontból, tekintve mindig nagy sikert arattak, igazi közművelődési célt szolgáltak s amellet nagyban előmozdították a közjótékonyt. A hozzánk beküldött műsor méltó zárkőve lesz ezen híres felolvasó estéknek. Az estét *Piribauer Ferenc* harmónium játéka nyitja meg, ki *Rossini* „Stabat Materét“ fogja elő adni. Majd *Vargha Ferenc* kegyesrendi tanár, kinek neve széles körben ismert történelmi tanulmányai révén, korrajzi tanulmányát olvasta fel a „Magyar öltözetekről a 16 s 17-ik században.“ *Go reczky Félix*né—*Kovács Margit* urasszony, kinek remek szép hangjáról oly sokat hallottunk opera részletet s dalokat énekel *dr. Mariska ügyvéd*, a jeles zongora művész zongora kísérete mellett. *Székely Elemér* harmoniuma fogja előadni *Wagner* híres *Taunhäuserből* a „Zarándokok esteli karát.“ Ugyancsak 6 kíséri harmoniumon városunk legjobb gondokassát *Unger Lajost*, ki *Bach* „Air“ című remek művét adja elő gondokán. A remek műsört *Falk Richard* s *Heidelberg A* „Ünnep napon“ című művének előadása rekeszti be, melyet a *Svetits* tanintézet tanítónőképző énekkara fog előadni zongora kíséret mellett. Ezen rendkívül érdekesnek ígérkező záró felolvasó estére jegyek váltakozó holnap déltől kezdve *Mihalovits Jenő* gyógyszerárban.

— Bádigosok szakosztályi ülése

A debreceni bádigos iparosok szakosztálya hétfőn délután tartott ülést *Kereszturi János* elnöke alatt. Az ülésen részt vett *dr. Tóth Kálmán* ipartestületi jegyző is. Nagy felháborodással tárgyalták azt, hogy olyan segéddek, akik megbízhatatlanságuk miatt munkát sem kapnak a mestereknél, iparigazolvány nélkül munkát vállalhatnak. E visszaélésre a szakosztály felhívja a háztulajdonosok és lakosság figyelmét azzal, hogy csakis iparigazolvánnyal bíró bádigosmestereket bizának meg bádigos munkákkal, ne pedig kontárokat.

— **Szereplők értekezlete.** Ma délután fél 5 órákor találkoznak a városi színház színpadán a jótékony nőegylet által rendezett műkedvelői előadás szereplői. — Az értekezletnek egyetlen tárgya lesz megbeszélni a jövő héten szerdán megismétlendő előadás. Az előadásra jegyek előjegyezhetők *Letzter József* fényképészeti műtermének irodájában. Mint halljuk az első est sikerének hatása alatt új szereplői is lesznek az előadásnak.

— **Az aprójszág réme** *Horváth János* csavargó napszámos tyuk- és libalopásairól már számot adtunk. *Dobos* biztos folytatta a nyomozást s egyre több a terhelő adat *Horváth* ellen, kire eddig többet mint hatvan lopás bizonyult rá. Ma az is kiderült, hogy *Horváth*nak a tyukolák kifosztásában hűséges segítő társa volt *Csorba Imre* napszámos, ki ellen szintén folyik az eljárás.

— **Zártkörű hangverseny.** A debreceni kereskedő társulat kebelében működő dalárda f. hó 7-én szombaton este sikerült nek ígérkező hangversenyt tart az „Arany

Bika“ dísztermében. A különösen vonzó műsor kedves számaiból kiemeljük *Vályi Nagy Gusztáv* pályadíjat nyert „baka nótáit“ mel nek bájos natural izét maga a költő adja meg. — *Benyáts Emil* a dalkör buzgó elnökének cimbalom szólója is páratlanul kellemesnek ígérkezik, *Benyáts Emil* még nyilvánosan nem szerepelt, azonban kik hallották precíz szép, tiszta játékát, megelégedés hangján beszélnek művészi zseniáltságáról. A dalkör is szorgalmasan tanul, majd minden este halattják *Kossuth-utcai* együttesben szép magyar dalaikat, a honnét az esti szellő vándor szárnyain tovább viszi csendesen síró, bus panasz nótáikat a debreceni magyarság nemesen érző szívébe. *Kálmán és Imre* a „*Merkur* zenészek“ pedig gondoskodni fognak kitűnő muzsikáról a dalhoz ugy, mint a tánchoz egyaránt.

— **Öngyilkos cseléd.** Nap nem mulik el annélkül, hogy öngyilkosság ne történne. Ma egy *Márton Lajosné* nevű cseléd akart megválni életétől. A szerencsétlen *Tóth János Bethlen* utca 74 szám alatti lakosnál szolgált. — A délután folyamán követte el az öngyilkossági kísérletet. — Gyufaoldattal megmérgezte magát. Tettét ur nője vette észre, aki nyomban telefonált a rendőrségre, honnan *Fejér Mihály* biztos csakhamar megjelent a helyszínén. Akkorra azonban az életunt asszony, aki a méregből csak kevesett ivott és így komolyabb baja nincsen, önmaga jelentkezett a közkórháznál.

— **Az osztályorsjáték huzásai.** A mai huzáson nyertek a következő számok: **30 000** koronát nyert 49832. **15 000** koronát nyert 108771. **5000** koronát nyertek: 50298 98788 85547.

2000 koronát nyertek: 23502 28366 92716 79576 101121 62536 87147 7064 25451 37920 21077 18262 71056 28070 61262 78627 90777 57878 12515 25386 86798 68046 69841 106226 92917 43401 20128

1000 koronát nyertek: 105318 108133 84618 101603 94444 61772 56374 97098 86351 38427 18937 97192 68787 79585 24552 107410 7171 24386 37911 25536 11553 98835 49692 78252 102235 10263 51005 17303 109746 91942 34459 21354 79627 45121 51546 103919 103542 13412 89966 81147 82524 91574 69254 86047 79523 38851 462 73888 78093 7140.

500 koronát nyertek: 79486 56453 53611 80973 52721 63345 37510 25706 85813 37449 71426 76235 81069 86844 44086 107471 46585 54940 59145 21297 1538 23011 8626 97120 85960 105132 72886 10873 46657 71393 43034 58673 66970 63901 102535 51006 406126 91928 60679 70220 42065 29170 90015 52352 85292 107156 90486 50687 26191 39055 23690 83889 90024 99553 42108 95692 52072 7836 98619 19766 52849 52654 46404 38056 98293 87012 95570 28200 23438 70835 76611 96190 102946

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Eltűnt tanonc.** A rendőrségen tegnap egy inasgyerek eltűnéséről tettek jelentést, akinek a mult hó 29-e óta nyoma veszett. A fiut *Lamos János*nak hívják. *Gyarmathy Mihály Bethlen-utca* 62. szám alatti lakos *csizmadia* mesternél tanoncoskodott. 14 éves szőkehajú, korához képest alacsony termetű. — **Eltűnésekor** szürkés kabátot, barna nadrágot és csizmát viselt.

— **Halálraitölt levélhordó.** *Haparan* dából jelentik, hogy *Aberg* levélhordót, a ki a mult hónap elején egy *Haparan*dába menő postakocsit megtámadott és a postást és társát meggyilkolta, halálra ítélték.

— **Joghallgatók esküdtzések.** A „*Joghallgatók* Önképző társasága“ saját ke beléből választott esküdtzések előtt f. hó 3-án tárgyalást rendezett, hogy tagjainak ismeretét és gyakorlatát ilyen irányban is bővítsse. A tárgyaláson, mely *H. Kiss Pál* elnök vezette mellett nagy érdeklődéssel folyt le, a

vádat képviselte Padrah Kálmán, védők Göbel Károly és Boros Zoltán, bírák: Sáfár László és Liedermann Henrik voltak.

— **Elgázolt fiatal nő.** Barcsról jelentik: Fischer N. ferisánci kereskedő feleségét, ki beteg nővérével két hétig időzött Szlavon verőcén, tegnap haza akart utazni Ferisáncra. Sietségében, hogy el ne késsen, bár látta a Barcs felől közeledő motorvonatot, keresztül akart szaladni a szlavon Verőci vasuti állomás közelében lévő átjáró sorompónál, de a sínen megbotlott és elesett. A gyorsan meő motort, dacára a rögtön adott ellengőznek, nem volt képes a mozdonyvezető megállítani és a szerencsétlen, 22 éves fiatal asszonyt agyongázolta. Férjét sürgönyileg értesítették. A vizsgálatot megindították, hogy kit terhel a felelőség.

— **Drágább a havanna-szivar.** A hivatalos lap tegnapi számában hosszú közlés jelent meg a különlegességi trafikkan árusított eredeti külföldi dohánygyártmányok árának változásáról. Az új autonóm vámtarifával felemelt engedélyilletékeknek megfelelően az átváltozás az egész vonalon emelkedő. Vigasztaló a dologban, hogy szegény embert ez a drágulás nem sujt. Aki nem volt drága teszem az Aqualis Imperiales darabja 1 korona 50 filléért, nem lesz drága 1 korona 59 filléért, sem a legolcsóbb fajtájú havanna szivar kedvelője sem érzi meg nagyon, ha az eddigi 30 fillér helyett 33-34 fillért kérnek tőle a szivar darabjéért. Az áremelkedés, hasonló arányban, kiterjed a török s az egyiptomi cigarettára, az angol pipadohányra és az általános forgalomban árusított valódi havanna-szivarra is.

— **Nyilvános köszönet.** A siketné-mákat gyamolító debreceni egyesület nevében hálás köszönetemet fejezem ki az egyesület céljaira hozzám juttatott alábbi szives adományokért. Adakoztak: Debreceni Első Takarékpénztár 50 korona, A Debreceni Kölcsey Segélyező Egylet mint szövetség 500 koronás alapítványának III. részlete fejébe 100 korona, Alföldi Takarékpénztár 30 korona, Polgári Takarékpénztár és Segélyszövetkezet 25 korona, Haladás egyesület 100 korona, Oláh Imre anyakönyvezető perselygyűjtése 10 korona 7 fillér, Sárocsy Lajos h. anyakönyvezető perselygyűjtése 10 kor., 9 fillér. Füleky Pál egyesületi pénztáros.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiskertben.

x **Ninos többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a legelső hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárban, Piac-utcán.

x **Régen volt és soká lesz oly kedvező alkalom olcsón vásárolni mindenféle célszerű ajándéktárgyakat, gyermek játékokat és műipáru különlegességeket mint most.** Mentze Henrik újdonságok áruhaza teljesen feloszlak Piac és Szent Anna-utca sarkán, a raktáron levő áruk beszerzési áron alul árusítatnak el. Berendezés és a portále eladó. 140-x-25.

x **Magyar ember nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrót,** mely legjobb bajuszszívő és ápolószert az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 filléért utánvétellel bármintve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen Kossuth-utca. 107-x-27.

x **Ujtás képkeretekben.** Üzletemben a legmodernebb képkeretek készíttetnek aquerellák, krétarajzok, vagy bármilyen más képekhez tetszés szerinti kivitelben. — Felhívom a t. c. vevőközönségnek a kirakatonban kiállított rámak megzemelésére b, figyelmét. Pongrácz Géza papírgyári raktára a Bika szálloda mellett.

x **Kitünő szabásu színes és fehér férfi-ingek 1 frt 75-től feljebb Feketénél.**

x **Egy óriási bána hal minden csont részét sikerült megszereznem,** úgy, hogy most a női mellfűzők készítéséhez a legkitünőbb halsont anyaggal rendelkezem. Tekintettel a nagy mennyiségre, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy minden elfogadható árban és vezetésem alatt készíthetek eredeti párisi és angol model után bármilyen érzékeny alaknak megfelelő kényelmes mellfűzőt. A tisztelt hölgyközönség ezzel abban az előnyös helyzetbe jut, hogy nem lesz kénytelen más rossz rendszerű és szakértelem nélkül készített fűzőket viselni, a mely esetleg a női szervezetre könnyen káros hatású lehet. Nagy raktárt tartok kész mellfűzőkben 2 koronától feljebb. Javítást a legolcsóbban eszközölök. Szíves bizalmat és pártfogást kér tisztelettel Goldstein Karolina, Debrecen, Fő piac, Lamprecht palota.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Péntek, ápr. 6. „Essex gróf,” dráma. Jászai Mari a budapesti Nemzeti Színház művésznőjének harmadik fellépésével. B.

Szombat, ápr. 7. „Létért való küzdelem,” színmű. Jászai Mari a budapesti Nemzeti Színház művésznőjének negyedik fellépésével. Bérletszünet.

Vasárnap, ápr. 8. d. u. „Józsi,” bohózat. Bérletszünet.

Este: „Borgia Lukrétia,” tragédia. Jászai Mari a budapesti Nemzeti Színház művésznőjének utolsó fellépésével. Bérletszünet.

* **Gyurkovics leányok.** Herceg Ferenc pompás életképében Horkay Feriben bucsuzott el ma a debreceni közönségtől a színtársulat egyik, igen szimpatikus tagja, Kondor Ernő. Ha őszinték akarunk lenni, eleve ki kell jelentenünk, hogy a szerep megválasztása nem volt a legsikerültebb. Kondort tehetsége epizód szerepekre utalja, holt Horkay par ekzalanh bonvivánt szerep amely kifejlődött művészi tehetséget követel. Mindazonáltal az is megállapítható, hogy Kondor teljes igyekezettel megjátszotta a nehéz szerepet és itt ott a mélyebb felfogás kétségtelen bizonyítékait is adta. A telt ház egész este meleg rokonszenvvel tapsolta, tisztelői pedig ezüst koszorúval és két hatalmas babérszörnyvel lepték meg. A harmadik felvonás végén a vastaps gyönyöreiben is részesült. Az előadás általában jó volt. Szakácsné a mamát adta sok természetességgel, Markovics Margit Katinkája kifogástalan volt, míg Szabó Irma Micije ismert, kiváló alakítás. Szakács Andor művészete ismét kitünő alakítással lepté meg a közönséget Radványi ezredes szerepében. Sokat tapsoltak ezeken kívül Sarkadinak és Krasznaynak is. Természetes játékkal igen előnyösen tűntek fel Szakács Ilus és Konta Terus. Egyébként Szakácsné négy Gyurkovics leánynak t. és t. anyja is volt ma este.

* **Jászai Mari megérkezett.** A debreceni színház illusztris vendége, Jászai Mari asszony, hat év után ma Debrecenbe érkezett. A vasutnál Zilahy Gyula várta a nagy művésznőt, a ki részt is vett délben a „Lady Windermeres legyezője” c. színmű próbáján. Holnap, szerdán tartják meg a „Stuart Mária” főpróbáját. A nagy magyar tragika szeretetteljesen üdvözölte a színtársulat tagjait. Zilahy igazgatónak kijelentette, hogy ez az utolsó vidéki körutja s örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy hat esztendő után ismét megjelenhetett Debrecen kedves színházi közönsége előtt. Jászai asszony ma,

szerdán „Stuart Mária” hatalmas szerepét játssza el. Az előadásokra a jegyek mártól kezdve előjegyezhetők.

* **Az új karmester.** A színház új karmestere, Fekete Oszkár ma kezdte meg működését. Mialatt a drámai személyzet Jászai asszony vendégszereplésével van elfoglalva, az énekes társulat nagyban készül a „Legvittebb huszár”, „Bajazók”, „Denevér” operettek előadására. Az új karmester nagy ambícióval és kiváló tudással lát a daljátékok betanításához, úgy, hogy a jövő hét műsorán újdonságok és érdekes operett reprenek lesznek.

* **Markovics Margit bucsuja.** Színházunk e kiváló művésznője közelebb megvált a debreceni színtársulat kötelékéből. Máshová távozik, a hol a közönség szintoly nagy elismeréssel lesz művészetére iránt, mint a debreceni volt. Művészetének kiválóbb tulajdonságai voltak (a mint azokat, a „Vörös Talár” ban való vendégszereplésekor a budapesti sajtó is kiemelte) játékanak természetessége, finomsága és a lélektani momentumok gondos kidomborítása. Távozása előtt valamely kedvenc szerepében fog a debreceni közönségtől elbucsozni, a „Baccarat” ban, vagy a „Folt, a mely tisztit” című darokban. A bucsu mindenesetre olyan szíves lesz, a mint azt szép tehetségű, kedves művésznő közönségünkől megérdemli.

TÁVIRATOK.

A francia bányaszerencsétlenség.

Budapest, április 3. Lensből távirják: A bányamunkások között izgatottságot idézett elő az, hogy a bányatársaságok vonakodnak a szindikátus képviselőivel újabb tárgyalásokba bocsájtkozni. Attól félnek, hogy a sztrájkolók száma szaporodni fog és hogy zavargások lesznek.

Budapest, április 3. Lensből jelentik: Éjjel 12 órakor az a hír terjedt el, hogy a IV. számú tárnába leszállt mérnökök élő bányászokra találtak. A tárna bejáratát nagy néptömeg lepte el. Az asszonyok arra kényszerítették a gyógyszerészeket, hogy gyógyszerárait egész éjjel nyitva tartsák. Annaira meg voltak győződve arról, hogy élő emberek hoznak felszínre. A hír azonban eddig nem nyert megerősítést.

A flumei sztrájk vége.

Budapest, április 3. Fiuméből táviratozák: A munkások legnagyobb része, félve a munkaadók tegnapi manifesztumában kilátásba helyezett zárlattól, ma reggel munkába állottak. Az üzem mindenütt rendezen folyik. Holnapra valószínűleg az egész sztrájkmozgalmat véget ér.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, április 3.

(Déli zárlat.)

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Gyenge irányzat mellett 12,000 métermázsra került forgalomba közben 5 fillérrel olcsóbb árak mellett. Egyéb gabonanemek közül tengeri nyugodt, rozs változatlan, zab 10-20 fillérrel drágább, árpa tartott. Idő: hideg és borult.

Buza áprilisra	16.40-42.
Buza májusra	16.38-40.
„ októberre	16.42-44.
Rozs áprilisra	13.42-44.
„ májusra	13.38-40.
Zab áprilisra	15.88-90.
„ októberre	12.48-50.
Tengeri májusra	13.34-36.
„ júliusra	13.54-56.
Repece augusztusra	27.80-28.

Elgázolt vasuti hivatalnok.

Szeged, április 3. Egy katonákat szállító vonat elütötte Máthé Lajos vasuti hivatalnokot. A szerencsétlen emberen a vonatnak 17 kocsija keresztül ment s nyomban szörnyet halt.

Edvárd király Franciaországban.

Budapest, április 3. Biaritzból jelentik: Edvárd király Marseillebe utazott.

Szerkesztői-posta.

Démon. Eredetileg Istent jelentett, később az isteneknél alacsonyabb, az embereknél feljebb való, hol jó, hol rosszabb indulatu szellemet jelentett. Az egyiptomi, indus, káldeai, perzsa és különösen a görög hitregében játszottak nagy szerepet. A magyar manók, német kofoldok, hegyiszellemek satb. szintén az ő csoportjukhoz tartoznak. Démoni lelkületűeknek nevezetnek a kárhuzatos nők és férfiak, kikkel a Jókai regényeiben, a modern francia drámában sat. találkozunk.

Bik. E hó 24 ig folyton játszik.

Vörösmarty életéből.

— Irta: Szabó István —

III.

Miska rebellis.

— Állj elő! — Tudod e, mit csináltál, te rebellis!

— Tudom. . . feleli félelem nélkül a fiu.

— Fiam, te valóságos forradalmár vagy! Nagyon csodálkozom rajtad, s ha így folytatod ezután is, mondhatom: nem jó véged lesz a jövőben! Máskor meg ne halljak ilyesmit. Ezt pedig épen tőled, a dassis primus eminens étől semmi körülmények között sem vártuk! Hanem már ennek végére járatosok, s én vagyok még hátra, avval a kijelentéssel, hogy a tisztelendő atyával szemben tanusított nevelés eljárást, és az iskolai fegyelennek ily botrányos megsértését nem hagyhatom példás büntetés nélkül! Ezért lakolnotok, szigoruan lakolnotok kell! S neked, mint főkolomposnak, mint az egész intőzójének: kétszeresen! De ha ostoba önérzeted és vakmerőséged folytán még ennek is ellene szegülnél, bár sajnálom, de tudd meg, hogy tüstént megkapod a „consilium abeundi“-t! Gondold meg hát ezután jobban, mit cselekezel!

Azután mind őt, mint pedig az egész classist avval a gyűlölt, de a kis diákok életében mindig nagy fontosságu s nagy szerepet játszó mogyoró „virgával“ büntette meg. Azonban, bár szónoklál tőrte, Vörösmartyt ez a szégyenteljes megvesszőzés ép oly kevésbé szelidítette meg s térítette el meggyőződésétől, hitvallásától, mint később a hatolmasok tekintete.

IV.

A költő lakásán.

Mikor Kisfaludy Károly helyébe Vörösmartyt választották meg az akadémia első rendes tagjává, már ekkor majdnem dicsősége tetőpontján állott. Munkái: jó áron adagatta el, s az akadémiai nagy pályadíjakat egymásután nyerte meg eposzaival. Ekkor már segíthetett jobban özvegy édes anyján is, azonban ő maga örökös szűkölkedésben élt, s bizony gyakran szenvedett szűkséget. A Mázsa utcában lakott egy kis szobában, s itt keresték föl tisztelői és jó barátai, köztük Sallay Imre, aki neki osztálytársa volt, s kivel a költőt elszakíthatlan baráti kötelek fűzték egymáshoz.

Egy hűvös novemberi napon is ott üldögél a költő szobáskájában és „Eger“ uolsó énekén dolgozgatva, lassu kopogtatást hall.

— Szabad! — mondja a költő halkán, elmerülve. Erre belép Toldy Ferenc és Sallay, barátja.

— Van itt valaki? — kérdi Toldy, nem látva semmit a sűrű pipa füsttől.

— Szervusztok! — Itt vagyok, csak jertek közelebb! — üdvözlí őket V. és látogatói nagy melepítésére — egy vörösgalléru fehér katona köpenyegbe burkolva lépett eléjük, elhárítva annak szárnyaival a füstfellegét.

— Hát te mit csinálz ebben a nagy füstben — hisz látni se lehet?

— Fütök, pajtasok, fütök! Tudjátok, nem telik fára, hát magamra veszem ezt a vihar üzöt, s a pipával melengetem a kezeimet, hogy megne dermedjenek az irástól, meg a hidegtől! Komisz hideg idő! Nehezen fülk hozzá a fogam!

— Dolgozol? kérdi Sallay.

— Azt csinálnám! — Ép az előbb jöttem csak haza. Zádornál voltam Mészáros utóán, de hát nincs otthon az öreg, hát haza jöttem. Már pedig ott melegebb van, s ott akartam az „Egert“ befejezni, mivel a többi részét is ott csináltam; de már mind egy nó! — Üljerek le hát — ha van mire!

— Van-e kéziratod, Miska? hadd tisztaolom le! — mondja Sallay.

— Kedves jó barát! — szól V. megölve azt, — te olyan jó vagy hozzám! De mégis mindig háborgatsz avval a másolással, mindig iratnál velem, de hát most nincs mit tisztázni, s — nem is lesz egy darabig!

— Már pedig én mindig kész vagyok arra, s még akkor is ezívesen másolnám a dolgaidat, ha Isten consiliáriussá vinné fel a doigom! — Csak irjál minél többet!

— Haj! haj! mondja sóhajtvá a költő, mikor az ember holta napjág is aggódni kénytelen a kenyérért, akkor bizony nem igen van kedve verselgetni! — De nincs neked más doigod Imre, hogy mindig csak engem nyaggatsz azért a tisztázni valóért?!

— Boldog vagyok, barátom, ha segíthetek rajtad. Ilyen híres embernek a kéziratát másolni.

— No csak hagyd a hizelgést, tudod, hogy nem szeretem!

— Hát Fábiánnal hogy vagy? kérdi Toldy a költőtől.

— Tegnap irtam neki! — Azt gondoltam már, hogy a nagy Zrinyitől kölcsön vett Pegazusomat majdesak kicsalja alólam, s vele ő is a regék tündér világában fog repdesni; — de az is e helyett folyton csak a dicsérgetésből, a magasztalásból áll ki, mint ti!

— No, no . . .

— Igen, igen! de még ez jó, mert elűzi a félelmet az a sok dicséret, melyet reám halmoztok, ugy annyira, hogy ha gyenge inu volnék, lebuknék alatta!

(A IV. fejezet folyt. köv.)

Városi Színház.

Bérlet 153 szám (C.)

Szerdán, 1906. évi április hó 4 én:

JÁSZAI MARI első felléptével:

Stuart Mária.

Szomorujáték 5 felvonásban. Irta: Shiller.

Fordította: E. Kovács Gyula.

SZEMÉLYEK:

Erzsébet királynő	— — —	Jeszzenszkné.
Stuart Mária	— — —	Jászai Mari.
Schrewsbury	— — —	Deési Alfréd.
Burleigh	— — —	Győre Alajos.
Leicester	— — —	Szakács Andor.
Davison	— — —	Juhai József.
Kent gróf	— — —	Szilágyi Ernő.
Mortimer	— — —	Ternyei Lajos.
Aubespine	— — —	Katona Imre.
Bellievre	— — —	Nagy Pál.
Paulet	— — —	Vadász Lajos.
Melville	— — —	Krassnay Ernő.

Holnap, esütörtökön, április hó 5-én: Jászai Mari felléptével:

Lady Windermere legyezője.

Szinmű.

Okvetlen rendelje meg!

Olvasta már

BUDAPEST ÉJJEL

cimü szenzációs könyvet?

A vaskos díszes kiállítási Ezen mű első kiadása pár Irta: Benedek László tásu kötet ára 3 korona. hó alatt teljesen elfogyott! (Adrien.)

MOST JELENT MEG A MÁSODIK KIADÁS.

mely az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett megrendelhető a „BUDAPEST ÉJJEL“ kiadóhivatalában.

Budapest, IV., Veres Pálné-utca (Zöldfa-u.) 16.d.

Képek az éjszakából:

Tartalom: Hogy születik a bün. — Gondos nevelés. — Mari. — Mari elbukik. — A család. — Mariból Ella lesz. — Bün utján. — Fokról-fokra. — Aki valóban szeret. — Egy szó. — Apró éjjeli mesék. — A zsoke. — Mesterséges botrány. — A ni felesleges. — Nap-pali Pali. — Ida. — Kedélyes kocsiakázás. — A zsúr. — A tisztesség kérdése. — Tiszta szerelem. — Az utca. — Szerelem? — Páriák. — Lilly csókja. — Tárcanyag I. Asszony-természet. — II. Asszonyenergia. — Az illúzió.

A szerző élénk színekkel és megfigyelő képességgel festi a fővárosi társadalmat s annak kinövésé, — az erkölcsi dekadenciát.

Leírja az örökös érdekből való versengést a legszentebb emberi érzelem: a szerelem körül.

Leírja a tipikus szegény leány bukását és azt, hogy hogyan ér el a fordulóponthoz midőn a bukásra határozza el magát. Es hogy milyen élete van a bünös leánynak erkölcsi súlyedése után.

A szerző ennek okát keresi és rámutat arra a tényezőre, mely ebben az igazi bünös. Több tárcacikket, társadalmi rajzot és egy kis regényt tartalmaz a kötet, melynek minden sora erős de igazságos naturalista tollról tesz tanuságot.

Ő Császári és Királyi Fensége néhai József főherceg is megrendelte a könyvet és a szerzőjéhez a következő sajtóközlemény irt levelet intézte:

Fiume, 1904. I. 22.

Tisztelt Uram!

A „Budapest Éjjel“ címü mű hirdetéséből feltűnt nekem annak emberbarátai célja és azonnal megrendeltem.

Átolvása meggyőzött arról, hogy vonzó iránylyal mélyen lélektanilag átgondolt eszmékkel eseteltetik az erkölcsi súlyedés szép fővárosunkban és hogy a sorok között rejlik azon nemes cél, mely ezen fájdalom, oly nagyon is elterjedt bünös bukásnak elejét vegye, a mi kivált a mostani regényirodalom frivól irányja mellett, nagyon dicséretre méltó. Kellene ezen kezdett pályán tovább haladnia és biztos lehet, hogy számtalan szerencsétlent megmenthet erkölcsileg.

Kiváló tisztelettel

József főherceg s. k.

A mű ezen levél eredeti fényképmásolatát (facsimiljét) is tartalmazza.

Jön a tavasz!

Megérkeztek a legdivatosabb bel- és külföldi szövetek. A kiolcsózn akar ruházkodni és pénzt akar megtakarítani, az menjen

Ranunkel H. és Fia

posztó nagykereskedőhöz.

Tavalyról kimaradt téli és tavaszi divat szövet partiban.

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.

A szőlészet kincse.

A phyloxera ellen áll!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymennyiségű sima és gyökeres DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉ BET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredményre használtatván, gyöngéden hashajtókat, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb mellettük, mint e pirulák.

Székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik egy 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs mely 8 dobozt, tehát 120 pirulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve szállítatik.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük hározzottan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjeggyel a piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein Fülöp „Szent Lipót”-hoz címzett gyógyszerértára Bécs, I., Plankeng 6. Kapható: Debrecen: Balázs Odön. Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tót B. gyógyszerész uraknál.

Meghívó.

Az

Altalános Takarékpénztár részvénytársaság

f. hó 8-ikán délután 3 és fél órakor, Debrecenben, Hajdumegye székházának nagytermében tartja

alakuló közgyűlését,

melyre az összes részvényesek ez uton is meghivatnak. Debrecen, 1906. április hó 2.

Az alapítók nevében Veszprémy Zoltán.

Tárgy:

1. Jelentés a részvényjegyzésekről és a teljesített befizetésekről.
2. Határozathozatal a megalakulás tárgyában.
3. Az alapszabályok megállapítása.
4. Bejelentése az alapítók által kinevezett igazgatóságnak.
5. Felügyelő bizottság jelentése.
6. Határozathozatal az alapítóknak adandó felmentvény tárgyában.

Figyelmeztetés: A keresk. törvény 155. §-a értelmében az alakuló közgyűlésen minden aláírt részvény után egy szavazat jár, de 10 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat. 211-1-1.

ANGYAL DROGUERIA

Megnyitási jelentése!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Piacz-utca 42 szám, Lamprecht palotában

Szógyáru (Drogueria)

üzletet nyitottam. hol

DUSAN FELSZERELT RAKTÁRT TARTOK.

Vegyszerekből: Hygienikus köt-szerekből. Betegápolási cikkekben. Összes bel- és külföldi különlegesekből.

Legfinomabb francia és magyar cognac, Valódi angol Rumok, Teák, angol és francia Illatszerek.

Szappanok, Ajk-arcfestékek, Arc-crémek, Essentiák, gazdasági cikkek, gyógyszappanok, gummi különlegességek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kitünő tisztelettel:

Rácz Herman.

„Angyal” drogueria, Piac-u. 42., a Hungaria kávéházzal szemben.

MAYFARTH PH. és Tsa.

szabadalmazott

önműködő „Syphonia”-ja mégis a legjobb permetező

szőlőknek, komlós ültetvényeknek, gyümölcsfa-károsítók kiirtására.

levélbetegségek ellen való védekezésre, a szegecs és tor-máncs stb. megsemmisítésére.

Hordozható és kocsira szerelt permetező 10, 15, 60 és 100 liter folyadék számára petroleum keverő-készülékkel vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és Tsa.

gépgyárak, különleges gyár borsajtók és gyümölcsértékesítő gépek számára.

Több mint 560 arany-, ezüst éremmel stb. kitüntetve.

Bécs III, Taborstrasse 71.

Kimerítő képes árjegyzékek ingyen. — Képviselek és viszontelárusítók kívántatnak.

Védjegy: „Norgony“

A Liniment. Capsici comp.,
a Norgony-Pala-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult hársissar, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-csillapító szernek bizonyult kőarvonyedél, csúznál és meghűléseknel hadárzások-képpen használtva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosságot legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Norgony“ védjeggyel és a Richter cég-jeggyel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógy-szerterárhoz kapható. — Forgalmazó: **József József Gyógyszertár, Budapest.**

Richter Gyógyszertára
az „Arany aranyházban“, Frigóban.
Kisbetszék 11. utca, Művelődési osztály 21. sz.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilc Ferenc, Koczián Dezső, Radakovits Géza, Tóth Béla gyógyszerteráiban.

MAGYAR
állam vasutak
menetrendje
1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérrel —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
vásártérrel —	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	41
m. á. vasúttól	d. u.	4	54
vásártérrel —	d. u.	4	54
m. á. vasúttól	este	7	—
vásártérrel —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérrel	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	8	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Szegedről — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely-Szerencs	este	11	31
vásártérre —	reggel	7	33
mávasúthoz	d. e.	7	40
vásártérre —	este	8	22
mávasúthoz	este	6	28
vásártérre —	d. u.	8	29
mávasúthoz	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

A közelgő tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű konyhakerti, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyszintén állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenfaj elővirágból, melyek egyes szálakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi mell és minden alkalmi esokrokat, valamint sirkoszorukat.

Saját termései nyiló virágok és disznóvényeimet a legszebb kivitelben ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek úgy a Kossuth-utcai üzletemben mint a Ferenc József uti kertészeti telepemben, óriási választékban állanak rendelkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnyagobb pontossággal, legszebb kivitelben a kívánt időre szállítatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Tömeges megrendelési kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JANOS

mag- és virágkereskedés Debrecen, Kossuth-utca.

Legelő.

Szatmár sz. kir. várostól bérelt **1160 hold** kitünő legelőnkből még **100—200 holdat** olcsón bérbeadunk és marháink közzé nyaralásra egyes darabokat elfogadunk.

A legelő Szatmár város határában, ország út mellett fekszik, villamos vonat megálló helylyel bir és kutakkal el van látva.

Neuschloss Testvérek
Szatmár.

205-5-3.